

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 26 maj 1943 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om rätt att använda sackarin vid tillverkning av maltdrycker av andra klassen.

I en den 30 april 1943 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 230, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om rätt att använda sackarin vid tillverkning av maltdrycker av andra klassen.

Häri genom förordnas som följer.

Utan hinder av stadgandet i 10 § förordningen den 15 december 1939 (nr 887) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker äger kontrollstyrelsen på framställning av tillverkaren medgiva, att sackarin må tillsvidare och till dess annorledes bestämmes användas för tillverkning av maltdrycker av andra klassen. Har på grund av sådant medgivande sackarin använts vid tillverkningen, skall angående skyldighet att intaga uppgift härom å etikett samt påföljd, om det försummas, gälla vad i 27 § tredje stycket samt 33 § andra stycket nämnda förordning är för motsvarande fall stadgat.

Maltdrycker, som enligt vad nu sagts tillverkats med användande av sackarin, må försälas utan hinder av föreskriften i 4 § förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1943.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

Bihang till riksdagens protokoll 1943. 7 saml. Nr 31.

Bestämmelserna angående användning av sackarin vid maltdryckstillverkning återfinnas i 10, 25 och 27 §§ förordningen den 15 december 1939 (nr 887) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

I 10 § äro bestämmelser meddelade rörande de råämnena, som få användas vid tillverkning av maltdrycker av andra och tredje klasserna. Utan vidare få sålunda användas kornmalt, humle, jäst och vatten, men därjämte äger kontrollstyrelsen medgiva användning av andra ämnen, dock icke sackarin. Enligt 10 § hänföres till sackarin varje konstgjort sötningsmedel, som har högre söthetsgrad än raffinerat socker men icke sockrets näringsvärde.

Några motsvarande bestämmelser rörande användningen av råämnena finnas icke meddelade beträffande maltdrycker av första klassen. Vid tillverkning av den till nämnda klass hörande huvudprodukten svagdricka är alltså användning av sackarin tillåten, dock med det i 27 § stadgade villkoret, att om sackarin använts vid sådan tillverkning, den etikett, som enligt samma paragraf alltid skall finnas å kärl, varå maltdrycken utlämnas från bryggeri, skall innehålla uppgift om att drycken innehåller sackarin. Vid tillverkning av det speciella slag av maltdrycker av första klassen, som avses i 25 § tredje stycket, nämligen extraktrika, alkoholsvaga maltdrycker (maltdricka), är emellertid användning av sackarin icke medgiven.

Bestämmelserna rörande försäljningen av sackarinhaltiga maltdrycker sammanfalla väsentligen med de anförda tillverkningsbestämmelserna. Sålunda gäller enligt 4 § förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka, att dylik dryck, som är försatt med sackarin, icke får hållas till salu. Jämlikt 12 § förordningen den 8 maj 1925 (nr 119) angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker må annan maltdryck än svagdricka icke utlämnas, där den veterligen är försatt med sackarin. Svagdricka, som veterligen är tillsatt sackarin, må icke förvaras på försäljningsstället annat än å kärl, som på tydligt framträdande sätt är försett med uppgiften »Innehåller sackarin». Därest vid utminuterung svagdricka till köpare utlämnas å tillslutet kärl, skall kärlet vara försett med dylik beteckning. Enligt förordningen den 10 juni 1932 (nr 195) angående märkning av kärl, innehållande söta läskedrycker, gäller enahanda deklara-tionsplikt i fråga om sackarinhaltiga läskedrycker som nyss sagts beträffande svagdricka.

I en den 9 februari 1943 dagtecknad framställning till Kungl. Maj:t har *svenska bryggareföreningen* anført att förbudet mot användning av sackarin vid tillverkning av starkare maltdrycker under normala förhållanden fyllde en uppgift såtillvida, att kvaliteten hos dessa drycker torde hållas högre och jämnare genom detta förbud. På grund av nu rådande försörjningsläge hade emellertid den skattepliktiga bryggeriindustrien gång efter annan nödgats nedsätta inbryggningsstyrkan å maltdrycker av andra klassen, så att efter den 15 mars 1943 inbryggning icke komme att äga rum med högre stamvörtstyrka än 7.0 procent mot normalt 10.0—10.2 procent. Inom bryggeriindustrien hade man med utnyttjande av under årens lopp vunna erfarenheter

och forskningens senaste rön sökt åstadkomma så smakliga produkter som med hänsyn till den lägre inbryggingsstyrkan varit möjligt. Emellertid kunde ej undvikas att, med så låg inbryggingsstyrka som den nuvarande, malt-drycken erhöle en tunn smak. För att i någon mån förebygga detta vore i hög grad önskvärt, att en tillsats av sackarin tillätes, då härigenom en något fylligare smak å produkten kunde erhållas. Bryggareföreningen hemställde därför, att sådan ändring av förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker måtte vidtagas, att kontrollstyrelsen finge befogenhet att under nu rådande förhållanden efter därom i varje särskilt fall gjord framställning medgiva användning av sackarin vid tillverkning av malt-drycker av andra klassen.

I anledning av bryggareföreningens framställning har *kontrollstyrelsen*, efter remiss, den 5 mars 1943 avgivit utlåtande i ärendet. Rörande innehållet i nämnda utlåtande tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 5—7).

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget har *departementschefen* anfört följande:

»Såsom kontrollstyrelsen framhållit ha de skäl, som tidigare åberopats för ett ovillkorligt förbud mot användning av sackarin vid tillverkning av malt-drycker av andra klassen, numera förlorat sin giltighet. På grund härav och med hänsyn till vad bryggareföreningen anfört till stöd för sin framställning har jag i princip icke något att erinra mot bifall till densamma. Jag tillstyrker alltså, att möjlighet beredes tillverkare att använda sackarin vid tillverkning av malt-drycker av andra klassen. I likhet med kontrollstyrelsen finner jag emellertid, att för denna tillverkning bör införas enahanda deklarations-tvång, som för närvarande gäller beträffande tillverkningen av svagdricka och söta läskedrycker. I författningstekniskt avseende synes det mig lämpligt att, såsom kontrollstyrelsen föreslagit, de erforderliga bestämmelserna få sin plats i en särskild författning.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot föreliggande förslag, *Utskottet.*
får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 230, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om rätt att använda sackarin vid tillverkning av malt-drycker av andra klassen.

Stockholm den 25 maj 1943.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Wahlmark, Axel Ivar Anderson, Ekman, friherre Lagerfelt, Heüman, Herman Ericsson, Ljungdahl och Lindblom*; samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren, Hagberg* i Malmö, *Olsson* i Gävle, *Orgård, Falk, Rosander, Olofsson* i Höganäs, *Olson* i Göteborg, *Andersson* i Vigelsbo och *Boman*.